T. C.
MAARİF VEKİLLİĞİ
TEBLİĞLER DERGİSİ
Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Neşriyat Müdürlüğünce çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müesseselere dağıtılır. Yıllığı kırk kuruş mukabilinde abonelerine gönderilir.

31 Temmuz 1939
PAZARTESİ

Sayı: 29
İkinci basılış

KANUNLAR:

Bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkında kanun

Kanun No: 3659 *Kabul tarihi: 3/VII/1939*

Madde 1 — Aşağıda yazılı müesseseler memurları bu kanun hükümlerine tabidir.

A) Sermayesinin taamamı Develt tarafından verilmek suretile kurulan iktisadî teşekküllerin teşkilâtile idare ve murakabeleri hakkındaki 3460 sayılı kanun hükümlerine tâbi teşekküller ve müesseseler,

B) Hususî kanunlarla kurulan bankalar ve teşekküllerle hususî surette teşekkül eden ve tediye edilmiş sermayesi iki milyon lira veya daha ziyade olan millî bankalar,

C) Devletçe veya mülhak veya hususî bütçeli idarelerce veya belediyelerce veya yukarıki bendlerde yazılı teşekkül ve bankalar tarafından sermayesinin yarısından fazlasına iştirak suretile kurulan teşekküller ve bunların aynı nisbette iştiraklerile vücud bulan kurumlar ve ticaret ve sanayi odaları ve borsalar veya satın alınıp belediyelere bağlanan müesseseler.

Madde 2 — Birinci madde hükmüne giren bilûmum müesseseler memurları içiu 14 derece tayin edilmiştir. Bu derecelere aid aylık asıllarile tutarı aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir:

Derece	Aylık aslı	Tutarı
1	150	600
2	125	500
3	100	400
4	90	300
5	80	260
6	70	210
7	60	170
8	50	140
9	40	120
10	35	100
11	30	85
12	25	75
13	20	60
14	15	50

Ancak birinci madde hükmüne giren müesseseler kendi bünyelerinin hususiyetlerine veya kadro icablarına göre 14 üncü dereceden aşağı dereceler ihdas edebilirler.

14 üncü dereceden aşağı ihdas edilen bu derecelere memur alınması veya yine bu dereceler arasında terfi ettirilmeleri işbu kanun hükümlerine tâbi değildir.

Madde 3 — Birinci maddede yazılı teşekkül ve müesseselerin Umum Müdür ve Umum Müdür Muavinlerine ve idare meclisleri reis ve azalarına ve murakıblara ve 3460 sayılı kanunla kurulan umumî murakabe heyetinin reis ve azalarına verilecek aylıklar bu kanunun tahdidatına tâbi olmaksızın ve ikinci madde ile tesbit edilen azamî aylık derecesini geçmemek şartile müesseselerin ve vazifelerinin vüsat ve ehemmiyetine ve derecelerine göre İcra Vekilleri Heyetince tayin olunur.

3460 sayılı kanun hükümleri mahfuzdur.

Madde 4 — Meslekî tahsil görerek mesleklerine aid müesseselere intisab edenler ile bu kanunun 3 üncü maddesinde yazılı vazifelerde bulunacaklar müstesna olmak üzere bidayeten memuriyete alınacakların müsabaka imtihanına, birden fazla talib bulunmadığı takdirde ehliyet imtihanına, girip kazanmaları şarttır.

Madde 5 — Bu müesseselere ilk defa girecekler menşelelerine ve tahsil derecelerine göre aşağıda yazılı derecelere kabul edilebilirler:

A) Orta mekteb mezunlarından talib bulunmadığı takdirde alınacağı vazifenin ehli olduğunu bilimtihan isbat edenler 14 üncü dereceye,

B) Orta mekteb mezunu olanlar 13 üncü dereceye,

C) Lise veya muadili mekteblerden veya orta tahsil ile ayni zamanda meslek tahsili veren en az beş yıllık veya orta mekteb tahsilini ikmalden sonra en az iki yıllık meslek mekteblerinden mezun olanlar 12 nci dereceye,

D) Lise derecesinde bir tahsil üzerine en az bir yıllık meslekî tahsil yapmış veya kurs görmüş veyahut beş yıllık meslek mektebi tahsili üzerine en az iki yıllık daha yüksek bir meslek

tahsilini bitirmiş veya orta tahsilini bitirdikten sonra en az dört yıllık meslek mekteblerinden mezun olanalar mesleklerine aid memuriyetlerde 11 inci dereceye,

E) altı yıldan az tahsilli yüksek mekteb mezunları 10 uncu dereceye,

1 - Bunlardan askerlik hizmetini ifa etmeden memuriyete intisab edecekler altı ay müddetle 11 inci dereceye alınır,

2 - Tahsil müddetinin üç yıldan eksik veva fazla olması halinde eksik ilk terfi müddetine eklenir ve fazlası ilk terfi müddetinden indirilir.

3 - Yüksek bir mekteb tahsilini ikmal ve diploma istihasl eyledikten sonra yurtta veya yurt haricinde ayrıca doktora tahsilini yaparak muayyen tezini kabul ettirmiş ve buna aid vesikayı da Maarif Vekâletine tasdik ettirmiş olanlar girebilecekleri derecenin bir derece yükseğine alınabilirler.

F) Altı yıllık yüksek mebkteb mezunları 9 uncu dereceye.

G) Lise tahsilini yurtta ikmal edenlerden yüksek tahsilini gerek memleketimizde ve gerek yabancı bir memlekette bitirdikten sonra meslekin muayyen bir şubesinde ayrıca ihtısas yaparak ihtısaslarını hususî kanunlarında yazılı şekilde tasdik ettirenler 8 inci dereceye,

H) Yukarıki fıkralara göre, 14, 13, 12, 11, 10 ve 9 uncu dereceye girecekler arasında mesleklere göre İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek yabancı dillerden birine ve 8 inci dereceye alınabilecekler arasında bu dillerin ikisine hakkile vakıf oldukları İcra Vekilleri Heyeti kararile teşkil edilecek bir komisyon huzurunda imtihanla sabit olanlar bir derece yukarısına alınabilirler.

Sınaî işletme yerlerinde istihdam olunanlar merkeze veya sınaî işletmelerle alâkası olmıyan diğer memuriyetlere nakillerinde mükteseb hak teşkil etmemek üzere bir derece yukarıya nakil ve tayin olunabilirler.

Madde 6 — Kadroda açık yer bulunmaması dolayısile tahsillerine göre girebilecekleri dereceden daha aşağı derecede bir memuriyete alınanlar dairelerinde ilk açık vukuunda girebilecekleri derecelere tercihan tayin olunurlar.

Madde 7 — Bumüesseselere bidayeten alınırken yabancı bir dil bilmedikleri halde memuriyete geçtikten sonra öğrendikleri veya bir dil bildiklerinden dolayı bir üst dereceye alınanlardan bilâhare bir dil daha öğrendikleri beşinci maddenin H fıkrasında yazılı şartlar dairesinde sabit olanlara, yapılacak nizamname ile tesbit olunacak nisbetlerde ve bir defaya mahsus olmak üzere, nakdî mükâfat verilebilir.

Madde 8 — Mafevk bir dereceye terfi için aranılacak ehliyet ve liyakattan başka en az dört sene bir derecede bulunmuş ve bu kadar müddet o derece maaşını filen almış olmak şarttır. Yüksek mekteb mezunları için üç senedir.

Beşinci maddenin C ve D fıkralarında yazılı olanlar için dahi altıncı dereceye (altıncı dahil) kadarki terfilerde muteber olmak üzere bu müddet üç senedir. Ancak bu tarzda terfi bu müesseselerde çalıştıkları hizmetlerde muteber olup Devlet memuriyetine geçişte mükteseb hak teşkil etmez.

Bir terfi müddeti içinde üç defa takdirname alan memurların o dereceye mahsus olmak üzere kıdemine bir seneye kadar zam yapılabilirler. Her hangi derecedeki memurun kendi aylığile daha yüksek bir vazifede istihdamı caizdir.

Madde 9 — Bu müesseseler için ihtısas mevkileri olduğu 3460 sayılı kanun mucibince teşkil edilen umumî murakabe heyetinin mütaleası alındktan sonra önceden İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek olan yerlerde bu müesseseler mmurlarından veya hariçten bu kanunun koyduğu takyidata tâbi olmaksızın, ikinci madde ile tesbit edilen dereceler dahilinde aylıklı memur tayini caizdir. Şu kadar ki bu suretle mütehassıs olarak istihdam keyfiyeti o ihtısas mevkıi haricinde mükteseb bir hak teşkil etmez.

Bu müesseselerin kadroları dışında muvakkat hizmetlerin ifası için mukaveleli mütehassıslar istihdamına lüzum hasıl olduğu takdirde bunların ücretleri İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur.

Madde 10 — Tabibler, avukatlar, aidat veya ücretli tahsildarlar, satış memurları, ambar memurları daktilolar, stenolar, mekanograflar, evrak müvezzii, bekçi, kolcu, kaloriferci, şoför, odacı ve hademeler gibi müstahdemlerle her müessesenin hususî bünyesine göre istihdamına lüzum göreceği muvakkat veya müteferrik müstahdemler ve alelûmum işçi, usta ve ustabaşılar bu kanun hükümlerine tâbi değildir.

Madde 11 — Devlet hizmetlerinde maaş veya ücretle çalışan memurlardan bu müesseselere geçecek olanlar maaşlı vazifeden nakledikleri takdirde bir dercee yukarıya, ücretli vazifeden nakledildikleri takdirde ayni dereceye gaçebilirlar.

Bu müesseselerden Devlet hizmetine geçenler maaşlı vazifeye geçtikleri takdirde bir derece aşağısına, ücretli bir vazifeye geçtikleri takdirde aynı dereye geçebilirler.

Madde 12 — Bu kanuna bağlı müesseselerin birinden diğerine veyahut bunlardan Devlet teşkilâtından birine veya Devlet teşkilâtından bu müesseselere memur nakli o memuru tayine salâhiyetli olan makamın müsaadesine bağlıdır.

İstifa edenler hakkında dahi üç ay müddetle bu hükümler tatbik olunur.

Madde 13 — Bu müesseseler memurlarına (İdare Meclisi Reis ve Azaları hariç) almakta oldukları aylıklardan başka:

A) Yalnız Ankaraya mahsus olarak ücretli Devlet memurları için kabul edilen esas ve nisbetler dahilinde muvakkat tazminat verilebilir.

İhtısas mevkilerinde bulunanlara, almakta oldukları ücret dercesine bu kanunun umumî hükümleri dairesinde istihkak kesbedinceye kadar, muvakkat tazminat verilmez.

B) Devletin maaşlı memurları için kabul edilen esas ve nisbetleri geçmemek şartile usulen mezun olanlara veya kısa askerlik hizmetini yapmak veya talim ve manevra için vazifeden ayrılanlara, aylıkları verilebileceği gibi hasta olanların da tedavi marafları verilebilir.

C) Her sene 3460 sayılı kanunun 42 nci maddesi hükümleri dahilinde temettü kaydile mukayyed olarak ve bir aylık istihkakı geçmemek şartile ikramiye verilebileceği gibi fevkalâde faaliyet ve gayretleri görülenlere temettü kaydile mukayyed olmaksızın ayrıca bir aylık tutarına kadar İdare Meclisi kararile fevkalâde ikramiye verilebilir.

D) Maden arama ve işletme yerlerinde çalışanlara, burada çalıştıkları müddete münhasır olmak üezere, İdare Meclisleri kararile aylık tutarlarının % 20 sine kadar bir tazminat verilebilir.

E) Her hangi bir memuriyetin vekâletle idaresi halinde Devlet memurları için kabul edilen esas ve müddetleri geçmemek üzere vekâlet ücreti verilebilir.

F) Paraya el koyan vezne memurlarına her sene bir aylık tutarına kadar kasa tazminatı verilebilir.

G) Bu müesseseler memurlarına ve İdare Meclisi Reis ve Azalarile murakıblara ve umumî murakabe heyeti reis ve azalarına verilecek harcırah, Devlet memurlarının harcırah hükümlerine tevfikan ve bu kanunun ikinci maddesinde yazılı derece aylıkları esas tutularak hesap edilir.

H) Bu müesseselerin, aded ve mevkileri aid olduğu vekil tarafından tesbit edilecek olan şube, sandık ve ajanlıklarının aylık tutarı 170 lirayı geçemeyen memurlarına aylıklarından başka ayda 20 lirayı geçmemek ve mikdarı yine aid olduğu vekil tarafından tesbit edilmek üzere münasib bir tazminat da verilebilir.

Madde 14 — Bu müesseseler memurlarına bu kanunda yazılı olanlardan ve tekaüd kanunlarile temin edilen haklardan gayri temettü, satış hissesi, ikramiye, tazminat vesair namlarla ve başka şekil ve suretlerle hiç bir şey verilmez. Ancak fabrika ve imalâthanelerde fevkalâde ahval dolayısile mutad mesai saatleri haricinde memurları çalıştırmak mecburiyeti hasıl olduğu takdirde bunlara müesseselerin bağlı bulundukları mercilerince tayin edilecek esaslar dahilinde munzam bir ücret verilebilir.

Kezalik hususî surette teşekkül eden ve bu kanuna tâbi bulunan millî bankalar, kendi memurları için, Devletçe kurulmuş bankaların memurları hakkında kabul edilen esas ve nisbetler dahilinde kalmak üzere tekaüdlük ve malûliyet tazminatı kabul edebilirler.

Madde 15 — 3460 sayılı kanunun 45 inci maddesi hükümleri bu kanuna tâbi bulunan bütün müesseseler memurları hakkında da tatbik olunur. Şu kadar ki, bunlardan uhdelerinde muallimlik bulunanların maaş ve ücretleri hakkında Devlet memurlarına tatbik edilen hükümler tatbik olunur.

Madde 16 — Bu müesseselerin kendi kanunlarile sair kanunlardaki hükümlerden bu kanuna muhalif olanları kaldırıldığı gibi bunların esas mukavele ve nizamnamelerindeki hükümlerden bu kanuna muhalif olanları dahi usulü dairesinde bu kanun hükümlerine uydurulur.

Madde 17 — Mütekaidlerin bu kanuna tâbi müesseselerde bir vazifeye alınmaları halinde bunlara en çok, tekaüdlüklerine mesned olan memuriyet veya rütbe dereceleri maaşına tekabül eden ücret verilebilir.

Madde 18 — Bu kanunun şumulüne giren müesseseler memurlarının aylıkları ve muvakkat tazminatları vergi itibarile Devlet ücretlileri hakkında tatbik olunan esaslara ve nisbetlere tâbidir.

Muvakkat Madde 1 — Bu kanuna tâbi müesseselerde halen müstahdem olan memurlar hakkında aşağıdaki hükümler tatbik edilir:

A) Halen müstahdem olanların ücretleri, tahsil derecelerine ve bu kanuna tâbi müesseselerle umumî, mülhak ve hususî bütçeli Devlet dairelerinde ve bunlardan başka bankalar ve fabrikalar gibi malî ve sınaî müesseselerde ve Hükümetçe veya hususî idareler veya belediyelerce satın alınan müesseselerde ve hususî mekteblerin tayin ve murakabesi Maarif Vekâletine aid bulunan muallimliklerinde ücret veya maaşla geçmiş müddetlerin mecmuuna ve yüksek tahsil görenlerin her iki ve görmiyenlerin her üç senede bir terfi esaslarına göre ve bu kanunun beşinci maddesi hükümleri dahilinde tesbit olunur.

B) Halen bu müesseselerde ücretle müstahdem olan mütekaidelerin tekaüdlüklerine mesned olan memuriyet veya rütbe derecelerine, ücretle istihdam edildikleri müddet için yüksek tahsilleri bulunup bulunmadığına göre yukarıdaki esas dahilinde hesap edilecek derece farkları ilâve edilmek suretile iktisab edebilecekleri derecelr tayin olunur.

C) Yüksek tahsil veren bir mektebde iken harp sebebile askerliğe çağırılarak yedek subay rütbesini kazanmış olanlar için (A) fıkrasındaki terfi müddetlerinin hesabında her iki hizmet senesi bir derece terfi müddeti itibar edilerek iktisab edebilecekleri dereceler tayin edilir.

D) Bu müesseselerde müstahdem iken askerlik hizmetine girerek vazifesile irtibatı kesilmiş bulunanların askerliğe çağırılmazdan evvelki hizmetleri (A) bendi mucibince hesap edilmek suretile iktisab edebilecekleri derece ile yeniden hizmete alınmaları caizdir.

E) (A) bendi mucibince tesbit edilen derecelerde bu kanunun neşri tarihinde müstahdem olup hizmet müddetleri üç sene ve daha ziyade olanlardan ehliyetleri bu müesseselerin bağlı bulundukları mercilerce tasdik edilenlerin bir üst dereceye geçirilmeleri caizdir.

Ancak bu dereceler terfi ve tahvillerde mükteseb hak teşkil etmez.

F) A, B, C ve D bendleri mucibince dereceleri tesbit edileceklerin almaları icab eden ücret halen almakta oldukları ücret mikdarından fazla olanlar almakta oldukları ücretleri muhafaza ederler ve bu ücretler ikinci maddede yazılı aylık derecelerinden birine tetabuk ediyorsa o dereceye ve etmiyorsa buna en yakın dereceye halen almakta oldukları ücretle dahil olmuş sayılırlar.

G) A, B, C, D ve E bendleri mucibince tesbit edilecek ücret memurun almakta olduğu aylıktan noksan ise aradaki fark memurun aylığından her ay 25 de biri indirilmek suretile 25 ayda izale edilir. Ancak memurların talebi üzerine bu farkın daha evvel de izalesi caizdir. Bu farkın izalesine kadar bu gibilerden muvakkat tazminat almıyanlara muvakkat tazminat verilmez.

Şu kadar ki bu kesilecek farkın 1 Kânunusani 1939 tarihinden sonra yapılan tayin veya terfilerden mütevellid kısmı varsa bu kısım taksitlendirilmiyerek derhal kesilir.

Muvakkat Madde 2 — Bu kanunun neşrinden evvel gerek bu kanunda yazılı müesseselerde ve gerek umumî, mülhak ve hususî bütçeli idarelerle belediyelerde ücret veya maaşla istihdam edilmiş olanların tekrar hizmete alınışlarında girebilecekleri dereceler, bu gibilerin hizmet müddetlerine ve tahsil vaziyetlerine göre Devlet ücretli memurluklarında tekrar istihdamları için kabul edilen esasa göre tesbit olunur.

Muvakkat Madde 3 — Yurdda yüksek tahsilini bitirdikten sonra bu kanunun neşri tarihine kadar, yabancı memlekette aynı tahsili yapmış veya yapmakta bulunmuş olanların ikinci tahsil için geçirdikleri müddet birinci terfi müddetlerinden indirilir. Ancak bu müddet, üç seneden fazla olamaz.

Madde 19 — Bu kanunun tatbik suretini gösterir bir nizamname yapılır.

Madde 20 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir. Ancak derecelere intibak dolayısile yapılacak zam ve tenziller 1 Eylûl 1939 tarihinde başlar.

Madde 21 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

5/VII/1939

TAYİNLER:

Açık bulunan Maarif Vekilliği Müsteşarlığına, bu vazifeyi vekâleten ifa etmekte olan, Talim ve Terbiye Dairesi Reisi İhsan Sungu asaleten, Yüksek Tedrisat Umum Müdürlüğüne Siyasal Bilgiler Okulu Profesörlerinden Etem Menemencioğlu tayin edilmişlerdir.

TAMİMLER:

ORTA TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ 18/VII/1939
Sayı : 231/20/14604

ÖZET :
Tetebbu ve tahsili ikmal maksadile Avrupa'ya gitmek istiyen öğretmenler h.

186.

Bazı muallimlerimizin tatebbu ve tahsili ikmal maksadile Garp Memleketlerine gitmek için müracaatta bulundukları görülmektedir.

Bu dilekleri, kadrolarımızın darlığı dolayısile istemiyerek reddetmek mecburiyetinde kalıyorum. İstisnaî muamele yapılamıyacağından müesseselerimizin bütün kadroları normal bir şekle sokulmadan önce hiç bir öğretmen arkadaşın vazifesinden mezun addedilmek suretile yabancı memleketlerde tahsil görmek imkânı olmadığı için beyhude yere müracaat edilmemesini rica ederim. Vaki olacak isteklere bu tamim bir cevap sayılacaktır.

Maarif Vekili
H. A. *Hasan-Âli Yücel*

ORTA TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ 21/VII/1939
Sayı : 51293/15197

ÖZET :
Türk Kuşu kamplarında çalışan talebelerin engel sınavları h.

187.

Bütünlemeye kalmış olan talebeden Türk Kuşu Kamplarında çalışmakta olanlar bütünleme sınavlarının yapıldığı zamanda okullarında bulunamıyacaklarından bu gibilerin engelleri dikkate alınarak engel sınavlarının okullarına geldikleri zaman yapılması uygun görülmüştür.

Maarif Vekili
H. A. *Hasan-Âli Yücel*

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 4/VIII/1939
Sayı : 81/6202

ÖZET :
Nakleden öğrencilerin sıhhat karneleri h.

188.

Kısa bir müddet içinde okul değiştirmek zaruretinde olan öğrencilerden; yeni kaydolunacakları okul idaresince de aşı ve sıhhat raporlarının istenildiği ve öğrencilerin az bir zaman önce aldıkları bu raporların; ayrıldıkları okullarda kalması dolayısile yeniden aşı olmak ve sıhhat raporu almak mecburiyetinde kaldıkları görülmektedir.

Öğrencilerin; aşı müddeti geçmeden tekrar aşılanmalarının gayri sıhhî olduğu ve yeniden sıhhat raporu almak gibi müşküllerle karşılaşmalarının doğru bulunmıyacağı aşikârdır.

Bu mahzurların önlenmesi için okul sıhhat karnelerine öğrencilerin hangi tarihte ve ne gibi aşılar yapılmış ise yazılması ve nakleden öğrencinin yeni kaydolunduğu okula gönderilmesinin usul tutulması lüzumlu görülmüştür.

Öğrencinin her türlü sıhhî durumunu tesbit eden bu karneler okul ve Hükûmet doktorları tarafından görülerek icabeden aşıların yapılıp yapılmaması kestirilebileceğinden bu yolda iş yapılmasının teminini önemle rica ederim.

Maarif Vekili A.
M. A. *İhsan Sungu*

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40

Devlet Matbaası